

Број: Ж-БЛ-05-488/17

Дана: 14.07.2017.

П- 189 /17

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И
КУЛТУРЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**
Трг Републике Српске 8
78 000 Бања Лука

н/р министра

TRANSPARENCY INTERNATIONAL
Гајева 4
78 000 Бања Лука

ПРЕПОРУКА

у предмету по жалби Transparency International

УВОД

Министарство просвјете и културе Републике Српске (у даљем тексту: Министарство), дана 03.07.2017. године, прослиједило је Омбудсману за људска права Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Омбудсман Босне и Херцеговине), на надлежно поступање жалбу Transparency International-а.

Жалба је регистрована под горе наведеним бројем и разматрана је у оквиру Закона о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине, Закона о слободи приступа информацијама Републике Српске.

ЧИЊЕНИЧНО СТАЊЕ

Министарство у поменутом акту, наводи да је примило жалбу Transparency International-а, против обавјештења Министарства број: 07.032/052-3617/17, од дана 29.05.2017. године, а у вези поднесеног захтјева за приступ информацијама од дана 08.05.2017. године.

Како је на поменуто обавјештење изјављена жалба, Министарство је предмет прослиједило Омбудсману Босне и Херцеговине на надлежно поступање, позивајући се на члан 14. став 3. тачка б) Закона о слободи приступа информацијама у Републици Српској.

РЕЛЕВАНТНО ЗАКОНОДАВСТВО

Устав Босне и Херцеговине¹

члан II став 1.

"Босна и Херцеговина и оба ентитета ће осигурати највиши ниво међународно признатих људских права и основних слобода."

Закон о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине²

члан 1.

"1. Омбудсман за људска права БиХ је независна институција успостављена у циљу промовисања добре управе и владавине права, заштите права и слобода физичких и правних лица, како је зајамчено посебно Уставом БиХ и међународним споразумима који се налазе у додатку тог Устава која ће с тим у вези надгледати активности институција БиХ, њених ентитета и дистрикта Брчко, у складу са одредбама овог Закона."

члан 2.

"1. Институција ће разматрати предмете који се односе на слабо функционисање или повреде људских права и слобода почињене од стране било којег органа власти у БиХ.

2. Институција ће дјеловати по пријему жалбе или *ex officio*."

VII – Обавеза сарадње са омбудсманом

"Органи власти дужни су да Институцији пруже одговарајућу помоћ у истрази и вршењу контроле.

У вријеме истраге омбудсман има приступ било којем органу власти у циљу провјере тражених информација, обављања личних разговора и разматрања потребних списа и докумената.

Омбудсману не смије бити одбијен приступ списима или административним документима или другим документима који се тичу активности или дјелатности која је под истрагом, без прејудуцирања одредби члана 28. овог закона."

X – Препоруке

члан 32.

"Омбудсман може дати препоруке органима власти у БиХ."

Закон о слободи приступа информацијама у Републици Српској³

Право приступа

члан 4.

"Свако физичко и правно лице има право приступа информацијама које су под контролом јавног органа, а сваки јавни орган има одговарајућу обавезу да објави такве информације. Ово право приступа подлијеже само формалним радњама и ограничењима како је утврђено у овом закону."

¹ "Анекс IV Општег оквирног споразума за мир у БиХ

² "Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 32/00, 19/02, 35/04, 32/06

³ "Службени гласник Републике Српске" број 20/01

Утврђивање изузетка

члан 5.

"Изузетак од објављивања тражене информације се утврђује само у случајевима када надлежни јавни орган:

- (а) утврди изузетак у смислу чланова 6,7 или 8 за цијелу информацију или дио информације, и
- (б) одреди, након обављеног испитивања јавног интереса у смислу члана 9, да објављивање информације није од јавног интереса."

Изузеци код функција јавних органа

члан 6.

"Надлежни јавни орган може да утврди изузетак, у случајевима када се откривањем информације основано може очекивати изазивање значајне штете по легитимне циљеве сљедећих категорија у Републици Српској:

- (а) интереси одбране и сигурности, као и заштита јавне безбједности;
- (б) спречавање криминала и свако откривање криминала, и
- (в) заштита процеса доношења одлуке од стране јавног органа у давању мишљења, савјета или препорука од стране јавног органа, запосленог лица у јавном органу, или сваког лица које врши активности за или у име јавног органа, а не обухвата чињеничне, статистичке, научне или техничке информације."

Испитивање јавног интереса

члан 9.

"(1) Надлежни јавни орган ће објавити тражену информацију, без обзира на утврђени изузетак, ако је то оправдано јавним интересом и узети у обзир сваку корист и сваку штету које могу проистећи из тога.

(2) У доношењу одлуке да ли је објављивање информација оправдано јавним интересом, надлежни јавни орган ће размотрити околности као што су, (али нису ограничене на), свако непоштовање законске обавезе, постојање било каквог преступа, судску погрешку, злоупотребу власти или немар у обављању службене дужности, неовлашћено коришћење јавних фондова, или опасност по здравље или безбједност појединца, јавности или околине.

(3) Ако је утврђено да је објављивање тражених информација, коју је надлежни јавни орган утврдио као изузетак у смислу члана 7 или 8, у јавном интересу, надлежни јавни орган ће дописом обавијестити трећу страну да ће информације бити објављене по истеку рока од 15 дана од дана пријема овог дописа. Трећа страна ће такође бити дописом обавијештена о праву жалбе, надлежном органу коме се жалба подноси, уз неопходне информације у вези са обраћањем таквом органу, као и крајњи рок и трошкове за подношење жалбе. Трећа страна ће такође дописом бити обавијештена о праву обраћања омбудсману Републике Српске, а овај допис ће садржавати све неопходне информације за обраћање овој Канцеларији."

Поступање надлежног јавног органа по пријему захтјева

члан 14.

"(1) По пријему захтјева за приступ информацији, надлежни јавни орган предузима све редовне мјере да прикупи захтијеване информације, и размотри све чињенице и околности које су значајне за обраду захтјева.

(2) Ако се одобри приступ информацији, било дјелимичној или цијелој информацији, надлежни јавни орган дописом о томе обавјештава подносиоца захтјева. Дописом се:

а) обавјештава подносилац захтјева о могућности личног приступа информацијама у просторијама надлежног јавног органа, и

б) обавјештава подносилац захтјева о могућности умножавања, процијењеним трошковима умножавања, те да се умножавање подносиоцу захтјева обезбјеђује након извршене уплате. Када је умножавање информације веома сложено или дуготрајно, умножавање се обезбјеђује подносиоцу захтјева у вријеме које је прихватљиво и за подносиоца захтјева и за надлежан јавни орган; и/или прилаже копија тражене информације када се она обезбјеђује бесплатно у смислу члана 16. овог Закона.

(3) Ако се одбије приступ информацији, било дјелимичној или цијелој информацији, надлежни јавни орган дописом о томе обавјештава подносиоца захтјева. Допис треба да:

(а) садржи законски основ за статус изузећа информације, уз наводе чланова овог Закона на које се позива, као и сва материјална питања која су важна за одлуку, што укључује и узимање у обзир фактора јавног интереса; и

(б) обавјештава подносиоца захтјева о праву подношења жалбе, одређеном органу, а што укључује неопходне податке за контакте са таквим органом, крајњи рок за подношење жалбе као и трошкове подношења жалбе. Овај допис упућује подносиоца захтјева на право да се обрати Омбудсмену Републике Српске и садржава неопходне податке за контакте са овом Канцеларијом.

(4) Рок за обавјештење подносиоца захтјева како је утврђено у ставу (2) и ставу (3) овог члана је 15 дана од дана пријема захтјева. За захтјеве који се обрађују у смислу члана 7 и/или члана 9 (3) овај рок се продужава за временски преиод утврђен у овим члановима. Подносилац захтјева ће дописом, а по хитном поступку, бити обавијештен о продужењу рока као и о разлозима за то продужење."

НАЛАЗ И МИШЉЕЊЕ

Како је у опису чињеница наведено, дана 03.07.2017. године, Министарство је Омбудсману Босне и Херцеговине проследило у надлежно поступање жалбу Transparency International-а.

Наиме, Transparency International је дана 08.05.2017. године, Министарству поднио захтјев за приступ информацијама којим је од Министарства тражено да их обавијесте да ли је Министарство као другостепени орган одлучило по жалби коју ЈУ "Центар за предшколско васпитање и образовање" Бања Лука изјавило на рјешење републичког просвјетног инспектора у вези расписаног јавног конкурса за пријем васпитача у овој установи расписаног 11.01.2017. године, те да им се достави копија поменуто одлуке.

По поднесеном захтјеву, Министарство је одговорило обавјештењем број: 07.032/052-3617/17, од дана 29.05.2017. године, у коме наводе да је по изјављеној жалби ЈУ "Центар за предшколско васпитање и образовање" Бања Лука, одлучило на начин да је поништило првостепено рјешење републичког просвјетног инспектора. Даље наводе да се, у складу са чланом 38. Закона о општем управном поступку, другостепена рјешења достављају само странкама у поступку, те да се увид у спис предмета може извршити у просторијама Министарства у одређено вријеме.

Transparency International је дана 14.06.2017. године, на поменуто обавјештење Министарству изјавило жалбу, која је прослијеђена на надлежно поступање Омбудсману Босне и Херцеговине.

Полазећи од чланом 4. Закона о слободи приступа информацијама, омбудсмани у конкретном случају не могу донијети одлуку по жалби мериторног типа и подносиоца захтјева одбити или му удовољити, јер тражена информација није под контролом Омбудсмана Босне и Херцеговине. У том смислу, Омбудсман Босне и Херцеговине може се сматрати ненадлежним органом. Министарство је погрешном примјеном материјалног права, у складу са чланом 14. став 3. тачка б) жалбу на надлежно поступање прослиједило Омбудсману Босне и Херцеговине.

По изјављеној жалби, Министарство је у искључивој обавези да подносиоцу жалбе одговори у складу са чланом 14. Закона о слободи приступа информацијама. Омбудсмани се у конкретном случају нису бавили чињеницом да ли би подносиоцу жалбе требало уступити тражене информације или би га требало одбити, али би се у сваком случају морало придржавати одговарајуће процедуре прописано Законом о слободи приступа информацијама.

На основу наведеног, омбудсмани за за људска права Босне и Херцеговине у складу са овлашћењима из члана 32. Закона о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине дају сљедећу:

ПРЕПОРУКУ

Министарству просвјете и културе Републике Српске

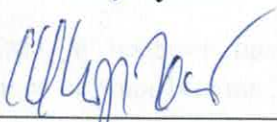
1. Да по пријему ове препоруке из оквира својих надлежности предузме одговарајуће активности и одлучи по изјављеној жалби у складу са одредбама Закона о слободи приступа информацијама у Републици Српској
2. Да приликом поступања по упућеној препоруци свакако уважи налаз и мишљење Омбудсмана Босне и Херцеговине
3. Да у року од 30 дана рачунајући од дана пријема препоруке обавијести Омбудсман Босне и Херцеговине о предузетим активностима на њеној реализацији

Омбудсмани Босне и Херцеговине:

Др Јасминка Џумхур

Нивес Јукић

Др Љубинко Митровић